

Calculus (C003774)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege werkcollege
----------------	------------	------	----------------------------

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Vindas Diaz, Jasson	WE16	Verantwoordelijk lesgever
---------------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de informatica	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Continuïteit, afleidbaarheid, convergentie, rijen en reeksen, integralen.

Situering

Een cursus calculus behoort van oudsher tot de basis van elke wiskundig georiënteerde richting. Hij dient zowel vormend als dienend te zijn. Het vormend aspect uit zich op 3 vlakken: nauwkeurigheid, algemeenheid en inzichtelijkheid. Het dienend aspect manifesteert zich in het ontwikkelen van de wiskundige basistechnieken (technieken voor functieonderzoek, convergentie van rijen en reeksen, integralen) nodig voor de uitbouw van menig andere cursus zowel op bachelor- als masterniveau.

Inhoud

- Het opleidingsonderdeel Calculus start met een korte herhaling van enkele basisconcepten: verzamelingen, intervallen, bovengrens, ondergrens, maximum, minimum.
- Vervolgens worden (reële) rijen en reeksen ingevoerd, en worden limieten voor rijen bestudeerd via convergentie.
- Daarna worden functies ingevoerd, samen met het belangrijke begrip van continuïteit. De tussenwaardenstelling wordt bestudeerd, met als toepassing het algemene begrip van inverse functies. Extreme waarden en de extremumstelling worden besproken.
- Limieten van functies worden behandeld. De rekenregels voor continuïteit en limieten van reële functies worden gegeven.
- Enkele belangrijke functies worden ingevoerd en besproken: rationale en irrationale functies, goniometrische en cyclometrische functies, exponentiële functies en logaritmen.
- Het afleidingsproces wordt ingevoerd en dit als een limietprocedure. Verder worden de rekenregels voor afleiding gegeven alsook de grondstellingen van de differentiaalrekening. We behandelen de regel van de l'Hospital voor onbepaaldheden. Diverse middelwaardestellingen worden bewezen.
- We bespreken de bepaalde integraal, de onbepaalde integraal en primitieven van reële functies. We geven enkele basistechnieken voor het berekenen van integralen. Verder behandelen we oneigenlijke integralen en een toepassing op volumes.
- De cursus eindigt met convergentieonderzoek van reële rijen en reeksen, en met een inleiding tot machtrekken en reeksontwikkelingen.

Begincompetenties

De student dient vertrouwd te zijn met de elementaire logische beginselen aangebracht in het vak 'Redeneren, abstraheren en formuleren', in het bijzonder het gebruik van logische connectoren en kwantoren. De student beheerst de elementaire algebraïsche technieken (rekenen met reële getallen, oplossen van vergelijkingen). In principe is er verder geen enkele voorkennis vereist, maar het hoeft niet gezegd dat hoe meer wiskundevoorkennis, hoe gemakkelijker dit opleidingsonderdeel te volgen zal zijn.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in het verloop van de elementaire functies (veeltermfuncties, rationale functies, irrationale functies, exponentiële functies, logaritmische functies, goniometrische functies, cyclometrische functies).
- 2 De aangeleerde technieken voor functieonderzoek (bepalen van de definitieverzameling, continuïteit, limietonderzoek, afleiding) vlot kunnen toepassen. De regel van de l'Hospital kunnen toepassen.
- 3 Het convergentiegedrag van rijen en reeksen kunnen nagaan, kunnen werken met reeksontwikkeling van een reële functie.
- 4 Bepaalde, onbepaalde en oneigenlijke integralen kunnen berekenen. Primitieven van een functie kunnen bepalen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Calculus Deconstructed (Zbigniew Nitecki)

Richtprijs: € 40

Optioneel: nee

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Er is steeds mogelijkheid tot het stellen van vragen, zowel individueel als in groep: voor en na de lessen, tijdens de lessen, op afspraak (afspraken kunnen mondeling of elektronisch gemaakt worden), en tussen de studenten onderling (via de elektronische leeromgeving Ufora).

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen is schriftelijk en open boek.

Eindscoreberekening

100% schriftelijk examen